

สถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 3

Management of Activities for the Development of Student Discipline of the Schools in the 4th School Network under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 3

¹มัณฑนา พันธุ์อุดม, ²ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่,

³สำเร็จ จันชุมและ ⁴วันฉัตร ทิพย์มาศ,

¹Mantana Punudom, ²Teeraphong Somkhaoyai³Samroeng Chanchum and ⁴Wanchat Thippamas

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

⁴วิทยาลัยเทคโนโลยีทักษิณาชีวิตศึกษา, ประเทศไทย

^{1,2,3}Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

⁴Vocational Technology Thaksin College, Thailand.

¹Mantana@gmail.com, ⁴Aloha.summermy@hotmail.com

Received May 10, 2020; Revised July 12, 2020; Accepted August 25, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียงวินัยนักเรียน 2) ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียงวินัยนักเรียน 3) เสนอแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียงวินัยนักเรียน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้

ข้อมูลสำคัญโดยการสัมภาษณ์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 12 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และแบบสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน มีการดำเนินการจัดกิจกรรม 4 กิจกรรมคือ (1) กิจกรรมเข้าแถวตามลำดับ (2) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เพื่อบ่มเพาะระเบียบวินัย (3) กิจกรรมที่ส่งเสริมการตรงต่อเวลา (4) กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบวินัย กติกา ข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน, โรงเรียน เช่น ทิ้งขยะในถัง, การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบ 2) การบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน สถานศึกษาจะต้องทำการศึกษาลักษณะ สถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” เตรียมจัดการสอน วางแผนการจัดการ เรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์ การเรียนการสอน กิจกรรมลูกเสือ เตรียมจัดการสอน วางแผนการจัดการเรียนการสอน และ ดำเนินการในกิจกรรมลูกเสือ มีการอบรมดูแล ติดตาม นักเรียนในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรม โดยครูจะเป็นผู้ควบคุม ดูแลและติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลอย่างจริงจัง และสามารถ นำผลที่ได้ไปปรับปรุงเพื่อพัฒนาต่อไป 3) เสนอแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบ วินัยนักเรียน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ประเมินผลการบริหารกิจกรรมพัฒนา ระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 กำหนดปฏิทินการ ประเมินผลการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย สถานศึกษาที่ 4 การประเมินตามสภาพจริง การสังเกตพฤติกรรมเป็นการเก็บข้อมูลจากการดู การปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน และการสนทนาเป็นการสื่อสาร 2 ทางอีกประเภทหนึ่ง ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

คำสำคัญ : การบริหารกิจกรรม, ระเบียบวินัยนักเรียน, กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4

Abstract

The objectives of this research included: 1) to study the current conditions in management of activities for the development of student discipline; to investigate the management of activities for the development of student discipline; and 3) to propose guidelines for the management of activities for the development of student discipline.

The study was conducted by employing a qualitative research method. Key informants interviewed were: 12 participants, 3 experts and 7 specialists in group discussion. The research tools employed were in-depth interview format, expert interview format, and focus group discussion format. The findings were as follows: 1) Regarding the current condition of in the management of activities for the development of student discipline, the schools organized four activities consisting of: (1) chronological lining-up, (2) boy scouts and girl guides activities for cultivating discipline, (3) activities for promoting punctuality, and (4) activities for promoting practice according to discipline, rules and common agreements of the classroom and school such as littering, appropriate dress according to the regulations; 2) With regard to the management of activities for the development of student discipline, the schools were required to: study an additional course in "Prevention of Corruption", prepare the teaching, plan the learning management according to the additional course syllabus in "Prevention of Corruption", study the curriculum, analyze the teaching and learning of the boy scouts and girl guides activities, prepare the teaching, plan the learning management and carry out the scout activities, train, supervise, follow-up the students in every activity. Teachers would continuously take care, supervise and follow-up for effective results that could be improved for further development; and 3) As for the proposal of a guideline in the management of activities for the development of student discipline, the school committee was appointed for monitoring and evaluating the management of activities for the development of student discipline of the schools in the 4th School Network. Evaluation timeline was scheduled for managing activities for student discipline development of the schools in the 4th School network with authentic assessment, behavior observation as data collection from observing the activities of the learners and conversation as another type of a two-way communication between the teachers and the learners.

Keywords: Management of Activities, Student Discipline, 4th School Network

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ในประเทศไทยกำลังประสบปัญหาในด้านต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการศึกษาที่ยังเป็นปัญหาหลายประการด้วยกัน อาทิ ระบบการศึกษา ตลอดจนปัญหาด้านค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์ และการขาดจิตสาธารณะของเยาวชนไทย ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญในสังคมที่ส่งผลกระทบและขยายวงกว้างขึ้นเรื่อยๆ อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะรุนแรงมากยิ่งขึ้น (ยุธธร จีนา, 2560 : 787) ปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อเยาวชนไทย จึงเห็น สิ่งได้ว่าค่านิยมมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตให้อยู่ร่วมกัน ในสังคมอย่างเป็นระเบียบแบบแผนและสงบสุข ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560–พ.ศ.2579) ที่กล่าวว่า “มุ่งเน้นสร้างผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : ฉ) เช่นเดียวกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ในด้านที่ 3 ดานพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ที่มุ่งเน้นในเรื่องการ บูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ประเทศไทยจึงต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 3) ซึ่งในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามรูปแบบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ต้องอาศัยองค์ประกอบด้วยกันหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงาน ภาครัฐ หน่วยงานเอกชน สถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ที่จะมาเป็นส่วนร่วมในการขับเคลื่อนให้กระบวนการของการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสพผลสำเร็จมากที่สุด

สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนมักจะมุ่งเน้นการสอนด้านวิชาการ เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ ในแต่ละรายวิชา โดยไม่สอดแทรกความมีระเบียบวินัยลงไป ทำให้นักเรียนไม่ได้ตระหนัก ถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระเบียบที่ถูกต้องอย่างแท้จริง ผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่มุ่งเน้น ให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะในรายวิชาแต่ละรายวิชาเพิ่มขึ้น แต่กลับไม่ได้มุ่งเน้นการปลูกฝังความมีระเบียบวินัยพื้นฐาน ซึ่งความมีระเบียบวินัยพื้นฐานนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรปลูกฝังตั้งแต่ยังเด็กๆ มิเช่นนั้น เมื่อเด็กเหล่านี้โตไปโดยมิได้เน้นการปลูกฝังความมีระเบียบวินัยพื้นฐาน เมื่อออกไปสู่สังคมแล้วก็อาจจะนำความรู้ที่ตนเองมีอยู่ไปเอาเปรียบผู้อื่น หรือกระทำชั่ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องเปลี่ยนจากการเน้นที่การสอนของครู เป็นเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียนและเปลี่ยนจากการเรียนของแต่ละบุคคล มาเป็นเน้นที่การเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม รวมทั้งเปลี่ยนจากการเรียนแบบแข่งขันมาเป็นความร่วมมือหรือช่วยเหลือ แบ่งปันกัน โดยมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือสำหรับให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชนและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับ“ปฏิรูป”การเรียนรู้เพื่อปรับปรุงโรงเรียนและตนเอง ให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น และร่วมกันลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้น้อยลงหรือหมดไป ดังนั้นหากมีการพัฒนารูปแบบ กลไกการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่โดยตรงที่ผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องตระหนักและพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนที่มีความมีระเบียบวินัยให้มากที่สุด โดยมุ่งหวังให้นักเรียนออกไปสู่สังคมด้วยคุณภาพและสามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปได้

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาในข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 เนื่องจากโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียน ที่ทางโรงเรียนได้กำหนดขึ้น แต่ทั้งนี้การจัดกิจกรรมต่างๆ ของแต่ละโรงเรียนยังไม่ได้ดำเนินไปในทางเดียวกันหรือบางกิจกรรม โรงเรียนบางโรงเรียนก็ไม่ได้จัดกิจกรรม ผลที่เกิดขึ้นจึงแตกต่างกันโดยกิจกรรมต่างๆ ขึ้นอยู่กับงานบริหารงานทั่วไปโดยตรง ผู้วิจัย จึงสนใจทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารกิจกรรม

พัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ทั้งนี้เพื่อเป็นการนำผลการศึกษาไปปรับปรุงแก้ไข และใช้เป็นบรรทัดฐาน ในการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมให้มีทิศทางไปในทางเดียวกัน และเพื่อมุ่งเน้นนักเรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพในสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
2. เพื่อศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาสภาพ

ขั้นตอนการศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ได้กำหนดดังนี้ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก การร่างรูปแบบ ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposeful Selection) เป็นการเลือกแบบไม่มีโครงสร้างที่เคร่งครัด มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการที่ไม่ซับซ้อนเพื่อที่จะได้ตัวอย่างที่เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้สำหรับแนวคิด จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เลือกมีลักษณะเป็น “Information-rich case” คือ

มีข้อมูลให้ศึกษาในระดับลึกได้มากและสามารถสะท้อนความเป็นจริงได้ดีที่สุด ซึ่งจะมี ความหมายต่อจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษา เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เหมาะสมกับ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษามากที่สุด โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 12 คน อันประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 คน หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป จำนวน 6 คน

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่ม เครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 2) กำหนดประเด็นการร่างแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบ วินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 โดยใช้กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัด ขึ้นมาเป็นแนวทางการร่างแบบ 3) นำร่างแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัย นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 ที่ได้ไปปรึกษาอาจารย์ ที่ปรึกษาและ ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ 4) ปรับร่างแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 เป็นประเด็นคำถาม ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

2. ขั้นตอนการศึกษาการบริหารกิจกรรม

ขั้นตอนการศึกษาการบริหารจัดการการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัย นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 ได้กำหนด การร่างแบบการสัมภาษณ์ เชิงลึก การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในการ การบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 คือ จาก ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีดังนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ศิษยานุศิษย์ จำนวน 1 คน และหัวหน้างานบริหารงาน ทั่วไป

3. ขั้นตอนการนำเสนอ

ขั้นตอนการนำเสนอ การบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ได้กำหนดดังนี้ นำเสนอแบบการสนทนากลุ่ม ข้อเสนอแนะจากการ สนทนากลุ่ม แบบสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ได้แก่ ผู้ร่วมประชุมกลุ่มสนทนา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการเสนอการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 คือ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีดังนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป จำนวน 2 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดแหลมตะลุมพุก จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการศึกษาการบริหารจัดการ คือ แบบประเมินและแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) นำร่างแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ที่ได้จากการร่างรูปแบบมาจัดทำเป็นแบบประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ 2) นำแบบประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ที่ได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อย ความครอบคลุมขององค์ความรู้ทั้งการบริหาร การบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 3) ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์อีกครั้ง 4) นำข้อคำถามปรับปรุงตามข้อเสนอแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จึงทำเป็นฉบับจริงเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ในขั้นตอนการสนทนากลุ่ม (Focus Group) 5) แบบสนทนากลุ่ม-ใช้ร่างแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 และร่างแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 ที่ได้มาเป็นแนวทางสำหรับการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อโดยการ ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary investigation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน พบว่า 1) กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมเข้าแถวตามลำดับ สถานศึกษา ทำการศึกษาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม“การป้องกันการทุจริต”เพื่อเตรียมจัดการสอน วางแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม“การป้องกันการทุจริต”มีการอบรมดูแล ติดตามนักเรียนในการเข้าแถวตามลำดับ มีการจัดกิจกรรมเข้าแถวตามลำดับ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าแถวหน้าเสาธง และการเข้าแถวทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งกระบวนการของการดำเนินกิจกรรมจะให้นักเรียนเข้าแถวตามชั้นเรียน โดยแบ่งเป็น 2 แถว ต่อ 1 ห้อง ยืนเรียงตามลำดับไหล่ แยกชาย – หญิง ซึ่งมีการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง 2) กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี เพื่อบ่มเพาะระเบียบวินัย สถานศึกษาทำการศึกษหลักสูตร วิเคราะห์การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ เตรียมจัดการสอน วางแผนการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการในกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งมีการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ตามเนื้อหาหลักสูตรลูกเสือ 1 คาบ ต่อสัปดาห์ และมีการเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารี นอกสถานศึกษาปีละ 1 ครั้ง โดยโรงเรียนที่มีครูและบุคลากรทางด้านลูกเสือเพียงพอจะจัดการเรียนการสอนแบบแยกช่วงชั้น เป็นกองลูกเสือ-เนตรนารี ส้ารอง, กองลูกเสือ-เนตรนารี สามัญ และกองลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ 3) กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่ส่งเสริมการตรงต่อเวลา มีการสอดแทรก ในเนื้อหาการเรียนการสอนมีการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมการตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งผู้บริหารจะมีการประชุมครู เพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน และครูจะมีการสร้างข้อตกลง กติกา กับนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน โดยทุกการจัดกิจกรรมจะมีครูคอยกำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานต่อไป 4) กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบวินัย กติกา ข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน, โรงเรียน เช่น ทิ้งขยะในถัง, การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบ สถานศึกษาทำการศึกษหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม“การป้องกันการทุจริต”เตรียมจัดการสอน วางแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม“การป้องกันการทุจริต”สถานศึกษาทุก

สถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีการประชุม ตกลงตั้งกติกา เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติ

2. การบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน พบว่า 1) หลักการและเหตุผล การบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน ควรมีการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียน เพื่อเป็นการนำผลการศึกษาไปปรับปรุงแก้ไข และใช้เป็นบรรทัดฐาน ในการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมให้มีทิศทางไปในทางเดียวกัน และเพื่อมุ่งเน้นนักเรียนให้เป็นพลเมืองที่ดี และมีคุณภาพในสังคมต่อไป 2) วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการ เพื่อกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมให้มีทิศทางไปในทางเดียวกัน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยการเน้นให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัยเพื่อมุ่งเน้นนักเรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพในสังคม 3) กระบวนการดำเนินการบริหารจัดการ ทั้ง 4 กิจกรรม กล่าวคือ ทางสถานศึกษาจะต้อง ทำการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” เตรียมจัดการสอน วางแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” ศึกษา หลักสูตร วิเคราะห์การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ เตรียมจัดการสอน วางแผนการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการในกิจกรรมลูกเสือ มีการอบรมดูแล ติดตาม นักเรียนในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรม โดยครูจะเป็นผู้ควบคุม ดูแลและติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลอย่างจริงจังและสามารถนำผลที่ได้ไปปรับปรุงเพื่อพัฒนาต่อไป ด้านการติดตามผลและประเมินผล แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ประเมินผลการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 กำหนดปฏิทินการประเมินผลการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 การประเมินตามสภาพจริง การสังเกตพฤติกรรมเป็นการเก็บข้อมูลจากการดูการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรม เป็นการเก็บข้อมูลจากการดูการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน และการสนทนา เป็นการสื่อสาร 2 ทางอีกประเภทหนึ่ง ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

3. แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องสร้างให้ครูมีจิตวิญญาณของความเป็นครู อาศัยความรักระหว่างครูและเด็ก ให้มีการประสานงานระหว่างครูและ ผู้ปกครอง ทางสถานศึกษาจะต้องทำการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” เตรียมจัดการสอน วางแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ เตรียม

จัดการสอน วางแผนการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการในกิจกรรมลูกเสือ สร้างจิตสำนึกและทัศนคติที่ดี ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน นำกระบวนการมาพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ จนนักเรียนซึมซับและทำเป็นนิสัยโดยไม่มีใครบังคับและเต็มใจทำด้วยตนเอง สร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของการตรงต่อเวลา ทั้งเมื่อตอนที่มิครูกำกับดูแลและไม่มีครูกำกับดูแล มีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน เสริมสร้างการตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรม โดยแนวทางการบริหารกิจกรรมทางผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่ามีเหมาะสมเป็นไปได้และมีประโยชน์ สามารถนำไปสู่การปรับใช้ได้

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรม มีการดำเนินการจัดกิจกรรม 4 กิจกรรมคือ (1) กิจกรรมเข้าแถวตามลำดับ (2) กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เพื่อบ่มเพาะระเบียบวินัย (3) กิจกรรมที่ส่งเสริมการตรงต่อเวลา (4) กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบวินัย กติกา ข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน, โรงเรียน เช่น ทิ้งขยะในถัง, การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษามีการทำการศึกษาลักษณะรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” เพื่อเตรียมจัดการสอน วางแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” วางแผนการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการ ในกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งมีการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ตามเนื้อหาหลักสูตรลูกเสือ ซึ่งผู้บริหารจะมีการประชุมครู เพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน และครูจะมีการสร้างข้อตกลง กติกากับนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน โดยทุกการจัดกิจกรรม จะมีครูคอยกำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ นำผลการประเมินมาปรับปรุง แผนการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับวิภาส ทองสุทธิ (2560 : 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการ เสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดย

เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ การประสานงานการวางแผน การแบ่งทรัพยากร การกระตุ้นและจูงใจและการประเมินผล 2) รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

2. การบริหารกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า ในการบริหารจัดการประกอบด้วย 4 องค์ ประกอบคือ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการ 3) กระบวนการดำเนินการบริหารจัดการ 4) การติดตามและประเมินผล พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน ของโรงเรียนควรมีการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียน เพื่อเป็นการนำผลการศึกษาไปปรับปรุงแก้ไขและใช้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมให้มีทิศทางไปในทางเดียวกันและเพื่อมุ่งเน้นนักเรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพในสังคมต่อไป ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน สถานศึกษาจะต้องทำการศึกษาลักษณะสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกัน การทุจริต” เตรียมจัดการสอน วางแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ เตรียมจัดการสอนวางแผนการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการในกิจกรรมลูกเสือ มีการอบรมดูแล ติดตาม นักเรียนในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรม โดยครูจะเป็นผู้ควบคุม ดูแลและติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลอย่างจริงจังและสามารถนำผลที่ได้ไปปรับปรุงเพื่อพัฒนาต่อไป สอดคล้องกับผลการศึกษาของณัชฌิชา โพธิ์ใจ (2563 : 4) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบตามแนวคิดคุณลักษณะศึกษาของลิโคไนซ่า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีมาตรฐานทางจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ ดังนี้ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตั้งใจเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ, ยอมรับผลการกระทำของตนเอง และปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดีขึ้นเสมอ, ตรงต่อเวลา, มีความอดทนและเพียรพยายามในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ และ เคารพกฎเกณฑ์ของสังคม และมีระเบียบวินัย, มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ แนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบควรจัดทำหลักสูตร โดยเน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ กระตุ้นให้นักเรียนได้คิด และตระหนักถึงความสำคัญของการมีความรับผิดชอบ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมคิดและดำเนินการ อภิปราย สะท้อนคิด ฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ 2) หลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ ตามแนวคิดคุณลักษณะ

ศึกษาของลิตโคนาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีองค์ประกอบ คือ ความเป็นมาของหลักสูตร, หลักการ, จุดหมาย, เนื้อหาสาระ, กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ 5 ชั้น คือ การสร้างประสบการณ์, การรับรู้เชิงจริยธรรม, การเก็บจำตัวแบบ, การแก้ปัญหาเชิงจริยธรรม, สะท้อนคิดเชิงเหตุผลและการสร้างคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ, สื่อและแหล่งเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล หลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมาก และผลการทดลองนำร่อง พบว่า มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้

การบริหารกิจกรรมยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิมา ประชากุล (2549 : 4) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง“การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา”ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยของนักเรียน สามารถนำเสนอได้เป็น 5 ประเด็น ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ 1) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ มุ่งหวังให้นักเรียนเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของครู เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังเพื่อรับสิ่งของ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังเพื่อส่งงานตามที่ได้รับ มอบหมายทำงานส่งครูตามที่ได้รับมอบหมายตรงเวลา แต่งกายได้อย่างถูกต้องตามระเบียบของ โรงเรียน และทิ้งขยะลงในที่รองรับขยะ 2) กระบวนการเรียนรู้ จะต้องจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อสภาพการเรียนรู้ ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ครูให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและลงมือทำกิจกรรมอย่างจริงจัง ครูจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ครูจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์เดิมของ นักเรียน ครูส่งเสริมการจัดทำโครงการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัย ครูยกย่อง ชมเชยและให้กำลังใจแก่ผู้เรียนครูให้ความสำคัญและสนใจต่อผู้เรียนอย่างจริงจัง ครูทำความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้สึกและความต้องการของผู้เรียนและตอบสนองอย่างมีเหตุผลและครูส่งเสริมผู้ที่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยต่อหน้าสาธารณะ 3) บทบาทของครูครูควรมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมให้แก่แก่นักเรียนดังนี้ ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ครู ให้ความสนใจในการพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ครูคอยอำนวยความสะดวก ชี้แนะและขอเสนอที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน ครูจัดสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ครู ปฏิบัติตามค่านิยมที่ดีในด้านความมีวินัยแก่นักเรียน ครูส่งเสริมการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ท้องถิ่น และครูติดตาม ตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) สื่อและแหล่งเรียนรู้ จะต้องมีการนำทรัพยากรด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้มาใช้ ในการเรียนการสอน ซึ่งสื่อและแหล่งเรียนรู้ควร

มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ สื่อมีคุณค่าและความหมาย ต่อผู้เรียน สื่อมีความเหมาะสมและทันสมัย สื่อและแหล่งเรียนรู้ใกล้เคียงกับประสบการณ์จริงของนักเรียน สื่อและแหล่งเรียนรู้สามารถหาได้ในท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนตระหนัก ยอมรับในวัฒนธรรมท้องถิ่น 5) การติดตามและตรวจสอบ ครูจะต้องประเมินพฤติกรรมของนักเรียนด้วยการสังเกต ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนด้วยการซักถาม ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนด้วยการให้ลงมือปฏิบัติ ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามสภาพจริงและนักเรียนประเมินผลตนเอง

3. แนวทางการบริหารกิจกรรม พบว่า มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ประเมินผลการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 กำหนดปฏิทินการประเมินผลการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 การประเมินตามสภาพจริง การสังเกต พฤติกรรมเป็นการเก็บข้อมูลจากการดูการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรมเป็นการเก็บข้อมูลจากการดูการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนและการสนทนา เป็นการสื่อสาร 2 ทางอีกประเภทหนึ่ง

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิภาวี เจริญลีลา (2563 : 1) ได้ศึกษาเรื่อง“เพราะครูห้ามและไม่เอาใจใส่ วินัยจึงไม่เกิดในห้องเรียน” ผลการศึกษาพบว่า การสร้างวินัยเชิงบวกไม่ใช่การออกกฎ ระเบียบหรือการบังคับ แต่เป็นการส่งเสริม ให้กำลังใจและสนับสนุน ให้นักเรียนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง คุณค่าของการสร้างวินัยเชิงบวกอยู่ที่การทำให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบและเชื่อมั่นว่าตนเองมีศักยภาพและเป็นกำลังสำคัญให้กับชุมชน ประเทศชาติและส่วนรวมได้ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แทนที่จะลงโทษเพื่อหวังเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน ครูควรมองมุมใหม่ด้วยการหาคำตอบว่า อะไรเป็นเหตุผล ความเชื่อให้เด็กแสดงพฤติกรรมดังกล่าว แล้วหาทางแก้ไขจากจุดนั้น การสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนอย่างเปิดใจ ด้วยการพูดที่ไม่ใช่การตำหนิ ดุด่าหรือว่ากล่าว แต่เป็นการพูดด้วยท่าทีที่ทำให้เด็กกว้างใจ ด้วยน้ำเสียงเป็นมิตร จะทำให้เด็กเปิดใจและไว้วางใจครู เมื่อบทสนทนาเริ่มขึ้นโดยปราศจากความกลัว ครูจะรู้ว่าอะไรเป็นเหตุผลเบื้องหลังให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม นี่เป็นทักษะการแก้ปัญหาอย่างหนึ่ง (problem solving skills) ที่ครูจำเป็นต้องมีกระบวนการการสร้างวินัยเชิงบวก จึงเป็นเรื่องของการตั้งเป้าหมาย (setting goals) เพื่อการเรียนรู้และค้นหาวิธีการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ (constructive

solutions) อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนในแต่ละวันจึงเป็นโจทย์ที่ครูต้องตั้งรับ ส่วนจะรับมือได้ดีแค่ไหนขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ปฏิภาณไหวพริบและความเข้าใจในตัวเด็กของครู อย่างที่บอกบทบาทของครูจึงไม่ใช่แค่การสอน แต่ครูต้องมีความสามารถในการจัดการความเรียบร้อยให้เกิดขึ้นในห้องเรียน เอาใจใส่นักเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน และเข้าใจพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนด้วย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จะเห็นว่าระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนการบริหารกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนของโรงเรียน จะต้องอาศัยหลายๆด้านเพื่อสร้างให้เกิดระเบียบวินัยในนักเรียน ผู้บริหารจะต้องสร้างให้ครูมีจิตวิญญาณของความเป็นครู อาศัยความรักระหว่างครูและเด็ก ให้มีการประสานงานระหว่างครูและผู้ปกครอง เพื่อเป็นการนำผลการศึกษาไปปรับปรุงแก้ไขและใช้เป็นบรรทัดฐาน ในการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมให้มีทิศทางไปในทางเดียวกันและเพื่อมุ่งเน้นนักเรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพในสังคมต่อไปนำกระบวนการมาพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ จนนักเรียนซึมซับและทำเป็นนิสัยโดยไม่มีใครบังคับและเต็มใจทำด้วยตนเองสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของการตรงต่อเวลา ทั้งเมื่อตอนที่มิครูกำกับดูแลและไม่มีครูกำกับดูแล มีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน เสริมสร้างการตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ, (2560), *แผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี พ.ศ.2560–พ.ศ.2579*, กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ, (2560), *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*, กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- กลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเรียนรู้, (2561), *คู่มือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลา*, กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ณัชณิชา โพธิ์ใจ. *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบตามแนวคิด คุณลักษณะศึกษาของลัทธิโคโนนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา file:///C:/Users/Acer/Downloads/89535-Article%20Text-639241-1-10-20190730.pdf. [23 กุมภาพันธ์ 2563].
- ยุรธร จีนา และคณะ. (2560), *รูปแบบการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ โรงเรียนบ้านแม่สา ตำบลแม่ริม อำเภอแม่สา จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- วิภาวี เขียวลีลา. *เพราะครูห้ามและไม่เอาใจใส่ วินัยจึงไม่เกิดในห้องเรียน*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://thepotential.org/2019/04/30/positive-discipline-in-the-classroom/>. [23 กุมภาพันธ์ 2563].
- วิภาส ทองสุทธิ. *รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา file:///C:/Users/Acer/Downloads/9242-27292-1-SM%20(3).pdf. [23 กุมภาพันธ์ 2563].
- วีณา ประชากุล. *การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษา*. [ออนไลน์], http://library.cmu.ac.th/moralcorner/sites/default/files/pictures/re_feb12_3.pdf. [23 กุมภาพันธ์ 2563].